

OBRA CULTURAL BALEAR, L'ENSENYAMENT COM A EINA DE NORMALITZACIÓ

LA NORMALITZACIÓ LINGÜÍSTICA FA PASSES ENRERA

Els cursos de català per a adults que, des de l'any 62 organitza i gestiona l'Obra Cultural Balear, sorgiren de la necessitat de proporcionar a la població de les illes Balears l'aprenentatge de la seva llengua, un aprenentatge que no era possible realitzar mitjançant l'escola. Amb l'aprovació de la Llei de normalització lingüística, el 29 d'abril de 1986, les diverses institucions autonòmiques es comprometen a dur endavant un procés que contempla, entre altres actuacions, promoure la formació en llengua catalana a tota la població; això vol dir, d'una banda, incloure l'aprenentatge del català en l'ensenyament reglat i, d'altra banda, facilitar altres vies d'aprenentatge per a tota aquella gent que no havia pogut adquirir-lo durant el seu període escolar.

La llei contempla tres col·lectius bàsics: professorat, personal de les administracions autonòmiques i centrals i població en general. No recordarem aquí els punts de la llei que fan referència a les obligacions de les diferents administracions, però sí que és competència d'aquestes promoure les mesures neces-

sàries per dur a terme aquesta capacitat.

Aquest procés de formació esdevingué lent, però durant els darrers deu anys el creixement de l'oferta assegurava, com a mínim, donar resposta a la demanda existent, encara que aquesta no es potenciàs. Tampoc no hi va haver cap planificació seriosa de la formació dels diversos col·lectius: No hi ha cap estudi fet sobre les necessitats d'un grup tan important com és el funcionariat, no s'han establert terminis o els terminis fixats per la llei fa temps que s'han exhaurit sense que s'hagin assolit els

objectius.

Durant el curs escolar 92-93 i, sobretot, durant el curs actual, la crisi econòmica ha servit d'excusa per paralitzar aquest procés. Mantenir, reduir o fer desaparèixer els pressupostos destinats a la formació en llengua catalana han estat les diferents sortides. En qualsevol cas, la demanda no s'ha cobert o s'ha cobert amb deficiències.

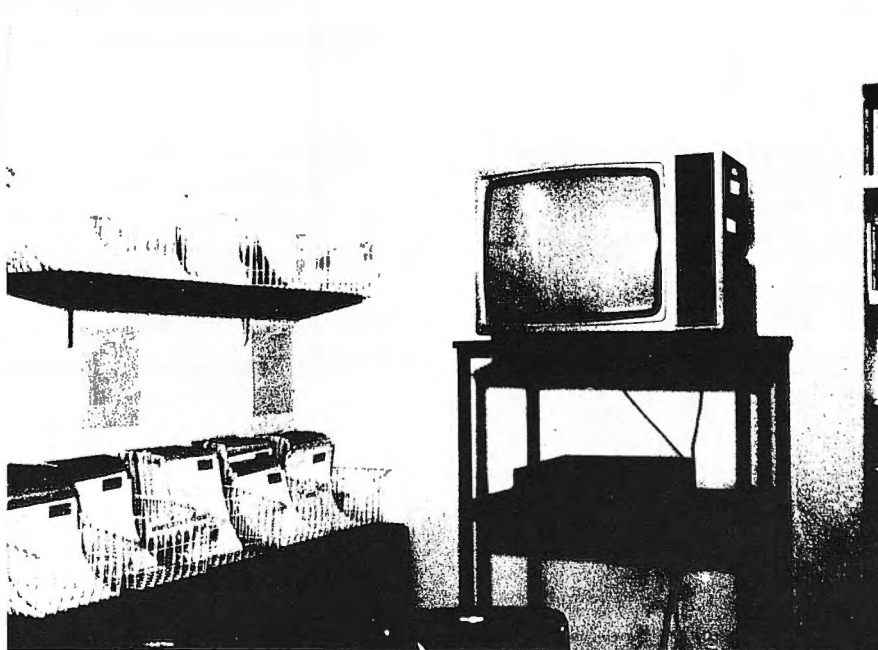
Per una banda, la formació del personal de les diferents administracions (autonòmica i central) ha sofert un retrocés que incideix negativament en el procés de normalització de cada-

una d'aquestes institucions.

La formació en llengua catalana del personal del Govern de la Comunitat Autònoma fou fins al curs 91-92 competència de la Conselleria de Cultura, Educació i Esports. El curs escolar 92-93, la formació del personal del Govern passà a ser competència de l'Institut Balear d'Administració Pública (IBAP), organisme adscrit a la conselleria de la Funció Pública. Com a conseqüència d'aquest

traspàs de competències, l'IBAP gestionà directament l'organització i la realització d'uns cursos que no començaren fins al mes de març, es feren fora d'horari laboral i comptaren amb una escassa participació. Aquest curs escolar el Govern Balear encara no ha iniciat els cursos de formació en llengua catalana del seu personal.

Tampoc no s'han iniciat els cursos de formació per al personal de l'Administració perifèrica de l'Estat que aquests darrers anys s'havien fet mitjançant el Ministeri d'Educació i Ciència.

Hi trobaràs molts recursos per aprendre com més t'agradi

Per l'altra, l'oferta d'ensenyament adreçada a la població adulta no presenta una millor situació. Així, per exemple, aquest curs escolar l'Ajuntament de Palma ha reduït l'oferta de cursos als ciutadans en gairebé un cinquanta per cent. Les conseqüències d'aquesta reducció són més de dues-centes cinquanta persones que han quedat en llista d'espera per accedir als diferents nivells d'aprenentatge.

En el cas de la formació del professorat l'augment de la demanda ha fet que, tot i mantenir els pressupostos, aquests fossin insuficients i ha estat necessari massificar l'assistència per cobrir totes les necessitats, amb una mitjana de 60 inscrits per grup.

En conclusió, la demanda de cursos hi és, però també és manifest que l'oferta no s'ha adequat a les necessitats dels diferents col·lectius.

Els arguments econòmics no serveixen per justificar una actuació política que oblidia allò que marca la Llei de normalització lingüística aprovada pel Parlament de les Illes Balears.

ADAPTAR L'APRENTATGE A LES NECESSITATS

L'Obra Cultural Balear gestiona l'oferta de cursos de català que diversos municipis realitzen a la població, així com els cursos de capacitació del personal d'algunes administracions. Aquests darrers anys el departament de cursos ha intentat diversificar l'oferta per tal d'adaptar-la a les necessitats dels aprenents. Així, per exemple, enguany el servei de cursos de català per a adults de l'Ajuntament de Palma que gestiona l'OCB ha transformat els tradicionals cursos de vuit mesos en dos mòduls de quatre mesos. Aquesta divisió pretén facilitar l'accés dels ciutadans a l'aprenentatge de la llengua. D'una banda, qualsevol persona que no pugui seguir el curs fins a maig tindrà la possibilitat de matricular-se l'any següent al segon mòdul sense necessitat de repetir tot l'aprenentatge. Amb aquesta alternativa es pretén donar solució a l'abandonament que per raons generalment laborals es produeix a la primavera.

D'altra banda, qui no podia iniciar el curs el mes d'octubre es trobava amb una oferta nul·la la resta de l'any. Ara, tota aquesta gent podrà començar un curs el mes de febrer.

A més d'aquesta divisió en mòduls, s'ofereixen cursos intensius. També es fan mòduls que treballen les habilitats lingüístiques: parlar, escriure, entendre i llegir. Cada mòdul treballa una única habilitat i té una durada aproximada de tres mesos.

Durant el curs 94, el departament de cursos de l'OCB pretén dedicar els esforços a dues activitats bàsiques: l'obertura d'un Centre d'Autoaprenentatge de Llengua CAL i el disseny i la realització de cursos específics.

El CAL és un espai que compta amb gran quantitat de mitjans (vídeos, ordinadors, magnetòfons, etc.) i de materials (fitxes d'activitats autocorrectives, jocs de taula i d'expressió oral, cintes

d'àudio i de vídeo, disquets d'ordinador, etc.) classificats per aspectes lingüístics i per nivells. La finalitat d'aquest centre és permetre l'accés a l'aprenentatge del català de totes aquelles persones que el volen aprendre i no poden assistir a cursos, encara que també és d'utilitat per a totes aquelles persones que per diverses raons necessiten aprofundir en alguns aspectes o realitzar el seu aprenentatge a ritmes diferents dels que els marquen els cursos.

Cada aprenent selecciona el material que vol utilitzar i fixa el seu ritme d'aprenentatge. Un assessor s'encarrega d'orientar els usuaris, revisar els exercicis de parlar i escriure, elaborar material nou, etc.

El disseny i la realització de cursos específics té com a objectiu donar resposta a necessitats molt concretes dels diferents col·lectius de professionals: cursos de locució (polítics, locutors...), cursos d'expressió escrita (periodistes, advocats...) i s'elaboraran en funció de les necessitats detectades o de les sol·licituds rebudes.

Des de l'Obra Cultural Balear s'han fet i es faran els esforços necessaris per adaptar l'oferta educativa a les necessitats de la població, però no serà possible avançar si els responsables de les institucions obliden la Llei de normalització lingüística i no destinen els recursos necessaris perquè s'acompleixi allò que els marca la Llei. □

Llibres Material Didàctic

C/ Obispo Carrasco, 1
Tel: 39 17 69 - Fax: 30 05 53
07800 Eivissa